

arena :klassisk

9. 12. mai 2019

Rapport:

Gjennomføring
arena: og agenda:klassisk
Evaluering
Konklusjon

Gjennomføring

arena:klassisk ble holdt
9. - 12. mai 2019 i Oslo.

Natalia Orłowska fra Duo Orłowska Sosnowski. Foto: A. Døving

Den første arena:klassisk ble arrangert i oktober 2017 og viste tydelig at behovet var stort for et bransjetreff for musikere, arrangører og for den klassiske musikkbransjen for øvrig. Spesielt showcase-konsertene er et viktig tiltak for så vel musikere som arrangører.

arena:klassisk er en festival organisasjonen Klassisk ønsket å satse tid og ressurser på, og etter samtaler med samarbeidspartnerne Creo, Komponistforeningen og NTO, ble det klart at det var fordeler ved å arrangere det på vårparten. Klassisk bestemte derfor å legge arena:klassisk til våren, og dermed ikke arrangere festivalen i 2018, pga av for kort tid, men å heller arrangere det årlig fra våren 2019.

arena:klassisk ble gjennomført i «langhelgen» fra 9. til 12. mai 2019 i Oslo og lagt sammen med Landsmøtet til Klassisk. Det ble gjennomført to showcase-konsertene med 20 solister/ensembler. Til disse showcase-konsertene var det 62 påmeldte bidrag med til sammen 147 musikere(!), pluss ett kor. I tillegg ble det i år invitert 6 musikere til showcase-konsertene som juryen spesielt mente delegatene burde bli oppmerksomme på.

Den ene showcase-konserten ble arrangert som "Kontrapunkt", etter mal fra det klassiske quiz-programmet på fjernsyn. Denne konserten ble holdt på Ridehuset fredag 10. mai med Arild Erikstad som «programleder». Christian Grøvlen, Berit Nordbakken Solset og Trios Serafin stod for musikken live og deltok som inviterte showcase-musikere. Tre lag konkurrerte; «Orkesterledere» med Bernt Bauge (Harmonien), Per Erik Kise Larsen (Det Norske Kammerorkester) og Gjøril Songvoll (Oslo Operafestival og Kirsten Flagstad Festivalen), «Komponistene» med Anniken Paulsen, Therese Birkeland Ulvo og Terje Winther, og «Arrangørene» med Wolfgang Baum (Musikkens Venner Flekkefjord), Gro Siri Ognøy Johansen (Modus) og Anne Aavatsmark (Oslo Strykekvartett). Kontrapunkt ble et meget vellykket arrangement for både musikere, delegater, deltagere og publikum.

Showcase-konsserter

arena:klassisk hadde ytterligere to showcase-konsserter; på Sentralen lørdag 11. mai, deltok *Taffelpikene, Mai Goto, Vulkan Quartet, Gunnar Kjeldsberg, Christian Grøvlen, Ingrid Stige & Mirjam Kringen, Current, Jim Zhang, El Moro Tango* og *Det Norske Jentekor*.

På Den Norske Opera søndag 12. mai deltok «*Askeladden og de gode operahjelperne*», *Thormod Rønning Kvam, Povilas Syrrist-Gelgota & Håvard Svendsrud*, «*Il Pleur Dans Mon Coeur*», *Trio No Treble, Rune Alver, Operapub til scenen, Cimbrasso, Duo Orłowski Sosnowski* og «*Liebeslieder - en hyllest til kjærligheten*».

«Askeladden og de gode operahjelperne». Foto: A. Døving

Alle musikere som deltok på showcase-konsertene fikk en hel- eller dobbelside i programmet med fylldig informasjon og kontaktinfo, m.m. - noe som gjør programmene til arena:klassisk verdifullt lenge etter at festivalen er over (se eksempler under). Vi har også en meget god nettside - arenaklassisk.no - med mye av den samme informasjonen, i tillegg ble alle konsserter filmet med tre-kamera-opptak og med profesjonelt lydopptak, slik at alle musikere får et godt redigert filmopptak fra deres opptreden som de kan bruke i andre sammenhenger.

Showcase-konsertene ble godt mottatt av delegatene og viste et meget høyt kunstnerisk nivå på musikerne. Allerede rett etter konsertene var det enkelte musikere/ensembler som fikk konkrete forespørslers om konsserter - noe som jo er poenget med showcase-konsertene. Se forøvrig omtalen i Ballade lenger ned.

Som sist, startet vi arena:klassisk med Oslo-Filharmonien i Oslo Konserthus torsdag 9. mai. En usedvanlig god og vital fremføring av Beethovens femte, sammen med Bartòks 3. pianokonsert med Francesco Piemontesi, gjorde åpningen av helgen uforglemmelig.

Francesco Piemontesi.
OFO

Berit Nordbakken Solset

sopran

Berit Nordbakken Solset tilhører eliten blant våre sopranner, og er en ettertraktet solist i oratorier, pasjoner og messer. Hun har de siste årene også sunget opera med stor suksess, senest i en scenisk nyproduksjon av Bachs Johannespassjonen ved Teatro Arriaga/Bilbao, regi Calixto Bieito. Hennes seneste innspilling av J. C. Arriagas vokalmusikk sammen med Juanjo Mena/BBC Philharmonic, har høstet strålende kritikker internasjonalt. I mai er hun solist i Bachs Matteuspasjon under May Festival Cincinnati, ledet av Mena. Hun er stadig solist med ledende orkester og dirigenter og i de største konserthus, som Sydney Opera House, Tokyo Opera City Hall og dirigenter som Francois Lelex, Mikhail Pletnev, Robert King, Daniel Reuss, Erik Nielsen, Andreas Sperring, Olof Boman og Ottavio Dantone.

Kontrapunkt 10.5

Arild Eriksrud
Berit Nordbakken Solset
Christian Grøven
Trio Serafin

Kontakt

Berit Nordbakken Solset
beritsolset@gmail.com
Tlf 98 44 09 20
Tromsø
www.beritsolset.com

Stella Palanis/Richard
Klingspor
www.stellapalanis.com
Tlf 99 78 58 86

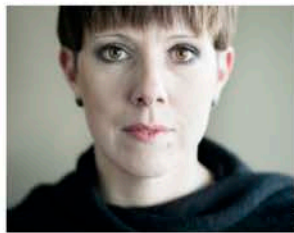

Photo: Kristin Fyrand

16

Søndag 12. mai
Kl. 10.00 – 12.00, Formidlingssenteret, DNO&B

Resonans

Konsertserien Resonans om publikumsutvikling.

Resonans har klart å bygge opp en stor publikumsbase i Gjøvik. Her forteller de om hvilke grep som er gjort, og deler erfaringene de sitter med. Med Kristin Fyrand Mikkelsen, Gunnar Flagstad og Johannes Skyberg.

Resonans

Pianist Kristin Fyrand Mikkelsen er utdannet fra Østlandets musikkonservatorium og Norges musikkhøgskole med mastergrad i utøvende musikkformidling. Hun er høgskolelektor og seksjonsleder for klaver og vokal ved Barratt Due musikinstitutt og fagleder på Valdres sommersymfoni i tillegg til å være frilans pianist.

Pianist Gunnar Flagstad

er utdannet fra Østlandets musikkonservatorium og Norges musikkhøgskole med mastergrad i akkompagnement.

Han er førsteamanuensis i akkompagnement og fagseksjonsleder for klaver, akkompagnement, gitar og akkordeon på Norges musikkhøgskole i tillegg til å være frilans pianist.

Bratsjist Johannes Skyberg

er utdannet fra Østlandets musikkonservatorium, Hochschule für Musik und darstellende Kunst i Salzburg og Praha Musikkonservatorium i Praha. Han jobber som musikkprodusent i Hedmark og som frilans bratsjist og gründer. Skyberg er leder for samfundsensemblet Traktor.

workshop

42

Fredag 10. mai
Kl. 15.00 – 16.30, Gamle Raadhus Scene

Debatt

Etter nedleggelsen av Rikskonsertene
– hva ble konsekvensene?

Det offentlige overholder ikke kulturloven –
hvorfor brukes ikke kulturhusene mer som klas-
siske konsertlokaler?"

Moderator: Anderz Døving

debatt

Ingrid Elisabeth Handeland er utdannet idéhistoriker, med hovedfag i idehistorie fra UiO, med mellomfag i filosofi og musikkvitenskap, og har studert informasjonsledelse ved Handelshøyskolen BI. Handeland har ledet Norsk publikumsutvikling (NPU) siden 2012. Hun har utviklet den faglige plattformen NPU arbeider ut fra og har stått bak en lang rekke undersøkelser av kunst- og kulturbruk i Norge. Som leder for NPU har hun opparbeidet en unik oversikt over feltet, og dyp innsikt i motivasjon og barrierer for kunst- og kulturbruk i ulike grupper.

Rina Mariann Hansen er en norsk politiker. Hun har siden 2015 vært Oslos byråd for kultur, idrett og frivillighet. Hansen er utdannet statsviter med eksamen fra Universitetet i Oslo i 2000. Hun har sittet i Oslo bystyre siden 2003, og tidligere vært leder i Oslo AUF og nestleder i Oslo Arbeiderparti.

Morten Walderhaug er utdannet ved Bergens Musikkonservatorium, Universitetet i Bergen og Universitetet i Oslo. Tidligere direktør for Oslo Filharmonien, Norsk Musikkinformasjon, Europeisk kulturby Bergen 2000 og Vestfoldfestspillene. I dag er han Kulturhusjef Bærum Kulturhus

Hans Ole Rian overtok vervet som forbundsleder 2013 i Musikernes Fellesorganisasjon (nå Creto), etter å ha vært nestleder siden 2006. Han har bakgrunn som kulturskolelærer i Leksvik, og som leder for MFO Trøndelag. Hans Ole har hovedfag i musikk fra Universitetet i Trondheim samt kulturadministrasjon fra Høgskolen i Telemark. Hans Ole er styrepresident i LO kommune, sitter i styret i Gramo, er styremedlem i Nordisk Union for Musikkutdannere og Norsk representant for ISME (International Society for Music Education). Han var leder for Kulturskoleutvalget, som leverte sin rapport i september 2010.

Jennie Vilhelmsson har sin musikalske skolering fra den klassiske musikken. Hun har vært planeringssjef med kunstnerisk ledelse ved Västmanlandsmusiken og Västerås Konserthus for den regionale musikkvirksomheten som omfatter kammermusikk, folk- og verdensmusikk, jazz samt nycirkus og samtidsdans. I dag er hun musikkjef på Kultur i Väst, Västra Götalandregionen med oppdrag å arbeide for et sterkt og rikt musikkliv i Västra Götaland.

Anne Aavatsmark er utdannet fløylist og jobbet flere år i Oslo Filharmonien. Siden 2012 har hun jobbet administrativt i ulike ensembler i tillegg til å ta en Executive master of management på BI. Aavatsmark var initiativtaker og medutvikler av Mozart-byen, en spillbasert digital læringsplattform om klassiske instrumenter. I dag er hun daglig leder for Ungdomssymfonikerne, bookingagent for Oslo Strykeorkester og jobber som konsulent for Crescendos mentorprogram.

10

11

Sideeksempler fra programmet:

El Muro Tango

Besetning

Juan Pablo de Lucca,
piano
Karl Espegard, fiolin
Kaspar Ulljas, bandoneon
Benjamin Groisman,
kontrabass
Juan Villarreal, sang

Showcase 11.5

Nostalgico (Julian Plaza)
Fruta amarga
(H. Gutierrez / H. Manzi)

Kontakt

Karl Espegard
elmurotango@gmail.com
Tlf 47277600
www.elmurotango.com

David Dallmann

El Muro Tango er et norsk-argentsk tangoband som i løpet av rekordtid har tatt den internasjonale tangoverdenen med storm. Med sin energiske scenetilstedeværelse og egenartede uttrykk har de begeistret tangodansere og musikkelskere i hele Europa og Sør-Amerika. Siden oppstarten i 2016 har de turnert verden rundt og spilt for fulle hus på festivaler som Oslo Kammemusikkfestival, Flensburger Hafkultur og Smeltedigelen. Bandet er kjent fra TV2 da de opptrådte i finalen av Norske Talenter 2018 med danseparet Cyrena Drusine & Steinar Refsdal.

Til høsten presenterer de sin kritikerroste debutplate «Nostalgico» i Concertgebouw, Amsterdam, samt på festivaler i Østerrike, Sveits, Spania og Norge.

El Muro Tango spiller fyrrig argentsk tango med et friskt og moderne tonespråk innblandet elementer av jazz og søramerikanske rytmer. Bandet spiller både egne komposisjoner og tradisjonelle tangos i ny språkdrakt. Tangoen, som hadde sitt utspring blant fattige europeiske immigranter i Argentina og Uruguay, oppnår stadig større popularitet verden over gjennom sin sterke emosjonelle kraft. Publikum blir tatt med på en reise inn i den latinske verden full av poesi, lidenskap og melankoli.

32

33

arena:klassisk konserter

Torsdag 9.05. kl 19.00 – 21.00

Oslo Konserthus
OSLO FILHARMONIEN
Ludwig van Beethoven
Egmont-ouvertüre
Béla Bartók
Pianoconcert nr. 3
Ludwig van Beethoven
Symfoni nr. 5
Marcel Janowski dirigent,
Francesco Piemontesi piano

Freitag 10.05. kl 19.00

Ridduhuset
KONTRAPUNKT
Programledar: Anild Eriksrud
Barit Nordbakkén Solist,
Christian Graeven og Iiro Sarasin
Trio lag konserter om
musikkunnskap

Lørdag 11.05. kl 13.00 – 14.30

Sentrallen, Forstanderskapssalen
SHOWCASE-KONSERT
Tatjana Pikina – Ma Gato – Wilkan
Quartet – Runar Kjeldsborg
– Christian Graeven – Ingrid Stige
– Mirjam Kringan – Current
– Jie Zhang – El Muro Tango
– Det Norske Jentekor

Søndag 12.05. kl 13.00 – 14.30

Den Norske Opera, Scene 2
SHOWCASE-KONSERT
Akkasidallen og de gode operahjelpene – Thorodd Rønning
Kvinn – Povilas Stryst-Galgata
og Håvard Svendrud – Il Piuano
Dani Man Coeur – Tina Ha Tvedle
Rune Alver – Operapub H scenen
– Cimbrasso – Natalia Orłowska &
Bartosz Szomowski – Libelledele
enthykket til lydkjelleren.

agenda:klassisk

Freitag 10.05. kl 10.00 – 11.30

Gamle Raadvus Scene
WORK-SHOP
Saknadskning – kurs for
musikere og arrangører
v/Arne Bangrud,
kompetansesenteret Tempo

Freitag 10.05. kl 12.30 – 14.30

Gamle Raadvus Scene
WORK-SHOP
Kontaktseminar for musikere
og arrangører
v/Julia Rønning og Trond Brandal,
CREO

Freitag 10.05. kl 15.00 – 16.30

Gamle Raadvus Scene
DEBAT
"Etter nedleggelsen av
Riks-konsertene – hva blir
konsertens rolle?" med ...

Lørdag 11.05. kl 15.00 – 17.00

Sentrallen, Forstanderskapssalen
DEBAT
"Hvordan karakter man talenter
når de ikke lenger er unge og
lovede?"
med Aksel Kåstad, Kløver ...

Søndag 12.05. kl 10.00 – 12.00

Den Norske Opera
WORK-SHOP
Publikumsutvikling med
konsertserien Resonans, Ojavek

Søndag 12.05. kl 15.00 – 16.00

Den Norske Opera
KEY-NOTE FOREDRAG
Per Boye Hansen

Klassisk Landsmøte

Lørdag 11.05. kl 9.00 – 12.00

Sentrallen, Forstanderskapssalen

Den Klassiske Sommerfesten

Lørdag 11.05. kl 19.00 – 00.00

SÅLT Tanghuset
med intonasert v/d Povilas
Stryst-Galgata (bratsj) og
Håvard Svendrud (trekkspill)

Kunstnerisk og administrativ personale

Illustrasjon Esra Røise

arena:klassisk 2019 ble planlagt, ledet og gjennomført og av organisasjonen Klassisk med Creo, Norsk Komponistforening og Norsk Teater og Orkesterforening (NTO) som samarbeidspartnere. Daglig leder i Klassisk, Anderz Døving, var prosjektleder for arena:klassisk med styret i Klassisk som fungerende programutvalg. Signe Sannem Lund (styret i Klassisk) var produsent med spesielt ansvarsområde for showcase-konsertene og kontakt med musikerne. Signe Sannem Lund hadde også nettsiden til arenaklassisk.no og Facebook-oppdateringer som arbeidsoppgaver. Hilde Nora Ringstad ble ansatt på deltid som arrangementsansvarlig med anskaffelse av frivillige og kontakt med de ulike arenaer som ansvarsområde.

Døving, Lund og Ringstad var den administrative gruppen som stod for gjennomføringen av årets arena:klassisk. I tillegg var kontormedarbeider i Klassisk, Eira Edwards, involvert i budsjett- og regnskapsarbeid, og vi hyrte inn Linda Fredriksen for hjelp til å nå ut til musikere og delegater. Samarbeidet med Creo var viktig for å få ut informasjon til «alle» frilansmusikere, og vi fikk også oppslag i Musikkultur gjennom Creo.

Designeren Maria Sætre designet logo og visuell profil for arena:klassisk i 2017, som vi brukte videre, med Camilla Dingsøyr som grafisk designer for årets plakater og program.

Illustratør Esra Røise fikk i oppgave å tegne en serie med «publikumsreaksjoner fra konserter» som et alternativ til fotografier av «spillende musikere på en scene». Hun har tegnet to (av tenkt seks) illustrasjoner, og vi brukte ett av disse som illustrasjon for plakater og program.

For utvelgelse av musikere til showcase-konsertene valgte vi en bredt sammensatt jury med høy faglig og kunstnerisk kompetanse: Knut Kirkesæther (nestleder i Klassisk og leder av Lofoten internasjonale Kammermusikkfest) var juryformann, og de andre var fiolinist Arvid Engegård (fra Engegård-kvartetten), sopran Tone Kummervoll (DNO) og perkusjonist Cathrine Nyheim.

Økonomisk støtte

Støtten fra Kulturrådet var avgjørende for å kunne planlegge og gjennomføre årets arena:klassisk. Videre fikk vi støtte fra Sparebankstiftelsen, noe som gjorde at vi kunne gjennomføre flere ønskede program vi ellers måtte ha droppet. arena:klassisk ble også støttet av Oslo Kommune, og vi har søkt Fond for utøvende kunstnere om reisestøtte/honorar til musikere.

Regnskapet for årets arena:klassisk er ikke ferdig i skrivende stund, men vi ligger an til et lite underskudd. Styret i Klassisk satte av kr 90 000 som «underskuddsgaranti» for årets festival, og noe av disse midlene vil tas i bruk.

agenda :klässisk

agenda:klassisk er den faglige delen av arena:klassisk. I år bestod det av to paneldebatter, tre kurs/work-shops og et foredrag om nye formidlingsformer. I tillegg arrangerte Klassisk sitt landsmøte.

Kristin Fyrand Mikkelsen fra Resonans. Foto: A. Døving

Den første paneldebatten ble holdt på Gamle Raadhus Scene fredag 10. mai:

«Etter nedleggelsen av Rikskonsertene - hva ble konsekvensene?»

Her hadde vi et meget sterkt panel bestående av Rina Mariann Hansen (byråd for kultur i Oslo, AP), Jennie Vilhelmsson (enhetsleder Kultur i Väst, Sverige), Hans Ole Rian (forbundsleiar i Creo), Ingrid Elisabeth Handeland (direktør i Norsk publikumsutvikling), Morten Walderhaug (leder av Bærum Kulturhus) og Anne Aavatsmark (turnélegger for Oslo Strykekvartett). Moderator var daglig leder i Klassisk, Anderz Døving. (Se omtale i ballade.no under).

Den andre debatten handlet om talenter: «Hvordan ivaretar man talenter når de ikke lenger er unge og lovende?». Debatten ble holdt på Sentralen, med musiker Aksel Kolstad, Håkon Samuelsen (Talent Norge), Bernt Bauge (Harmonien), Maria Allejandra Conte (Barratt-Due/Il Sistema) og journalist Maren Ørstadvik. Moderator var Anders Hall Grøterud. Debatten ble innledet av Aksel Kolstad som spilte (som en del av showcase-konsertene). Debatten ble et interessant innblikk i ulike måter å tilnærme seg begrepet talenter på - hvordan man kan fremme talenter - men også en diskusjon om at talenter ikke er ensbetydende med en solistkarriere.

Fra venstre: Anders Hall Grøterud, Håkon Samuelsen, Maren Ørstadvik, Maria Allejandra Conte, Bernt Bauge og Aksel Kolstad. Foto: A. Døving

Work-shop Kurs & Foredrag

Work-shop: «Kurs i søknadsskriving for musikere og arrangører» med Are Bergerud.
Foto: A. Døving

Work-shopene under agenda: klassisk var i år annerledes i den forstand at de var mer tilrettelagt for at musikere og arrangører skulle arbeide sammen. Både kurset om «Søknadsskriving» ved Are Bergerud og «Kontraktsinngåelse» ved Creo (Julie Rønning og Trond Brandal) var tilrettelagt for musikere og arrangører. Anledningen til å samarbeide rundt problemstillingene var noe av poenget og det unike i kursene. Begge work-shopene ble holdt på Gamle Raadhus Scene, fredag 10. mai.

Vi arrangerte også to kurs med medlemmer fra Klassisk, som har utmerket seg på ulikt vis. *Resonans* i Gjøvik har klart å bygge opp en unik publikumsbase til sine konserter og får alltid fulle hus. Innblikket i deres arbeid og tilnærming til sitt publikum var spennende og lærerikt å høre om. Kurset ble holdt på Operaen søndag 12. mai.

Brillante er et nytt medlem i Klassisk og har en ny tilnærming til sin musiker/konsertvirksomhet. De er en blanding av et eventbyrå, og hjemme-hos arrangør. Ved å samle en stor base av frilansmusikere, tilbyr de ulike konserter og konsertformer med profesjonelle musikere (og minimums honorarer) til et bredt spekter av kunder/publikum. Foredraget ble holdt på Sentralen lørdag 11. mai.

Martin Kyrkjebø Wickmann
og Aurora Hidle i Brillante.
Foto: A. Døving

Evaluering

Siv Misund. Foto: Anderz Døving

arena:klassisk 2019, ble en suksess i den forstand at vi klarte å gjennomføre en god festival med sterke frilansmusikere i showcase-konsertene, faglig sterke foredrag, kurs og work-shops, meget «tunge» og gode paneldebatt-deltakere og en rekke gode konsertopplevelser.

Gjennomføringen gikk uten problemer både på den tekniske siden og mht. logistikken med de ulike konsert- og kurslokaler rundt om i Oslo sentrum.

Tilbakemeldingene har vært entydig positive både med hensyn til faglig utbytte, nivå på showcase-konsertene, og for et hyggelig og givende arrangement.

En av tilbakemeldingene vi fikk fra forrige arena:klassisk, var mangelen på «mingletid». Dette tok vi ad notam, og vi arrangerte derfor i år «Den Klassiske Sommerfesten» på SALT lørdag den 11. mai. Også nytt av året var «Kontrapunkt», som ble et meget vellykket og populært innslag i programmet.

Musikere, deltagere, programleder og dommere i «Kontrapunkt». Foto: Trine Bryhn Damm

Konklusjon

147 påmeldte musikere og 41 delegater viser at behovet er stort for et arrangement som arena:klassisk. Vi mener rekkevidden og potensialet for en faglig festival og et bransjetreff av denne typen er meget stor. Vi mener det er viktig å få til kontinuitet ved å arrangere arena:klassisk årlig, slik at vi sakte, men sikkert vil bygge opp publikumsgrunnlaget, øke delegatantallet og bevisstheten hos musikere og media.

Vi mener det er et stort potensial i studentmassen hos Norges Musikkhøgskole, Barratt-Due og Khio - kanskje til og med i Edvard Munch vid. skole. Vi ønsker å involvere studenter i arena:klassisk på alle plan, og årets arrangement var en sped start i så måte.

arena:klassisk arrangeres fortsatt på «sparebluss» og gjennomføres med et minimum av administrasjon. Det som blir skadelidende, er først og fremst markedsføring og mediakontakt. arena:klassisk er ennå amatørmessig i behandling av presse, og vi er for dårlige til å nå ut til «alle» potensielle delegater og det generelle publikum. Støtten fra Kulturrådet, Oslo Kommune og nå i år fra Sparebankstiftelsen har vært avgjørende for å få til det løftet som arena:klassisk er for organisasjonen Klassisk. Vi har hatt god økonomisk styring, men ser allikevel at Klassisk må ta et lite underskudd på sin kappe. Dette kan vi gjøre i år, men vi har ikke økonomiske muskler til å bære et underskudd flere år på rad.

Verdien i samarbeidspartnerne Creo, NTO og Komponistforeningen har vært varierende. Creo er viktig for å nå ut til musikere og var en viktig bidragsyter til kurs og kompetanse. Komponistforeningen hadde høye ambisjoner om medvirkning, men for både dem og NTO ble samarbeidet i år begrenset til mindre økonomiske bidrag.

Statistikk over antall verk fremført, antall publikummere totalt, osv., er ikke klart i skrivende stund. Dette vil komme med i oppdatert evalueringsrapport.

Konsertserien Resonans om publikumsutvikling. Foto: A. Døving

Inn i den klassiske musikken

Mønstringa Arena klassisk hadde 200 søkjarar på sine 20 showcaseplassar. Mykje klassisk musikk vil ut i verda – og på ulike måtar viste muskarane korleis ein skal få lyttaren med inn i musikken.

Av [Torkjell Hovland](#)

Gunnar Kjeldsberg. Foto: A. Døving

Innimellom debattar, foredrag, workshops og landsmøte forrige helg, skulle delegatane på den klassiske musikkens møteplass, Arena klassisk, også høyre musikk. Både nyetablerte og godt etablerte muskarar fekk vist fram utdrag frå sine konsertar, prosjekt og konsept for delegatane beståande av arrangørar og bransjefolk. Dei 20 showcaseinnslaga var fordelt med ti i Forstanderskapssalen på Sentralen laurdag og ti på Operaen Scene 2 søndag.

Med “Etter Rikskonsertene”-debatten friskt i minne, som [du kan lese om her](#), var det naturleg for meg å sjå showcasekonsertane med dette spørsmålet i bakhovudet:

Kva gjer desse muskarane som kan opne musikken for eit nytt publikum?

Repertoar i kontekst

Japanske Mai Goto har i fylgje programheftet budd i Noreg sidan 2012. Ho presenterte to songar med det same temaet: heimlengt. Ein japansk folketone, “Sakura Sakura”, arrangert av Kozaburo Y. Hirai og Edvard Grieg sin «Hjemve». «Sakura Sakura» sluttar abrupt, og Griegs tungsinna A-mollakkord landar og set «Sakura, Sakura» i ny kontekst og meining. Ho koplpar musikken saman.

Håvard Svendsrud og Povilas Syrris-Gelgota på trekkspel, fiolin og song presenterte litauisk folkesong, Bach og tango i løpet av sine tildelte ti minutt på operascena – det heng lydleg naturleg saman. Trioen Taffelpikene, med Lynetta Taylor Hansen på fløyte, Sarah Nordal Strand på klarinett og Corinne Camilla på fagott hadde fått jazzsaksofonist, og fantasikomponist, Eirik Hegdal, til å skrive musikk for den sjeldne besetninga. I alle sjangrar finst det folk som han, som går på tvers av konvensjonar. Kanskje er det dei som best klarer å nå ut til det potensielle publikummet? Dei som vel å sjå vekk i frå sjangrane? Gjennom slike koplingar i repertoaret, fortel musikken ei historie. Eller det engasjerer lyttaren til å reflektere og høyre musikken frå nye vinklar.

Det sceniske

Det er kanskje ikkje alltid kunstmusikken, om ein skal prøve å samle noko i det omgrepet, er like opptekne av rommet, det visuelle, formidlinga. Og det er av og til heilt greit. Alt skal ikkje vere teater eller show. Men det ligg mykje potensial i det å gjennom subtile visuelle grep trekke lyttaren si merksemd til musikken utan at kunsten naudsynleg blir underhaldning.

Vulkan Quartet, med Sander Tingstad, Kaja Østervold, Maren Nygård og Marit Johansen, har samarbeida med koreograf Kyrre Texnæs. Det var lurt av dei. Dei beveger seg rundt på scena i Arcangelo Corelli sin «Concerto Grosso op 6, nr. 8». Bevegelse som tilfører ein ny dynamikk i musikken, løftar fram ulike stemmer til ulike delar, flyttar lyttaren sitt fokus. I tredjesatsen i Sjostakovitsj «Strykekvartett nr. 7» står bratsjisten i eit hjørne, snudd mot vegg. Det gir musikalsk meining, og akkurat dét er poenget – hovudgrunnen til at det fungerer så godt, er at dei klarer å vere teatraliske utan å ha «roller» eller tillegge musikken meining som ikkje er der. Dei lagar ikkje programmusikk av det, men lét heller karakteren i klangen ha hovudrolla.

Å fortelje

Gitarist Runar Kjeldsberg er i gang å spele i det han entrar Forstanderskapssalen. Den kviskrande, mjuke klangen frå barokkgitaren omfamnar oss før vi oppdagar han. "Canarios" av Gaspar Sanz. Kjeldsberg introduserer både instrumentet og songane – «om du høyrer etter, så høyrer du kanskje at...» og «denne har ein litt annan klang enn...». Han gir oss nokre siktepunkt i lytinga. Slikt kan vere lurt for nye lyttarar, ikkje berre for barn i ein pedagogisk samanheng.

Pianist Rune Alver hadde integrert forteljinga i endå større grad. Han fortel historia om Signe Lund, ein gløymd og oversett komponist. Sambygding med både Grieg og Alver. Eg skal ikkje avsløre kva som kan vere grunnen til at ho vart oversett – Alver fortel den historia best. Her er nemleg forteljinga nesten meir det berande elementet enn musikken er det.

Minken Fossheim har opna opp øyrene til ein heil generasjon for klassisk musikk med sine levande lydbøker om Mozart, Grieg, Bach. Der hadde du musikkformidlar, der! Det er mykje å lære av Fossheim uansett kva, eller kven du skal formidle til. Eg trur mange utøvarar oftare kan spørje seg «kva er det eg vil fortelje?» Og det spørsmålet gjeld like mykje for ein som ikkje skal seie eit ord.

Intim Beethoven

Det slår meg at det som er felles for dei fleste vellukka framføringar av klassisk musikk er kor vidt dei klarer å gjere musikken relevant i dag. Eller rettare sagt å framføre den slik at publikum opplever musikken her og no, same kor gamal den er. Anten det er autentiske framføringar av historisk interesse, å kople den eldre musikken med eit nyare stykke, eller å arrangere musikken inn i nye besetningar – slik saksofonkvartetten Current har gjort med sitt «No strings attached». Vi fekk høyre Biber sitt krigsrequiem «Battalia». Opprinneleg skrive for strykeorkester. Andresatsen er heilt vill, og ein kan nesten ikkje tru at det er skrive i 1673. I saksofonkvartett blir den endå villare. Current klarer å opne opp nye dimensjonar i den musikken i 2019 gjennom sin klang.

Beethovens «Sonate Pathetique, op. 13» – det må vere eit av dei mest spelte, kanskje slitne, pianostykkja. Men Christian Grøvlen si framføring var likevel eit av dei mest meiningsfulle innslaga eg høyrde heile helga. Grøvlen spelar kvar tone med intens innleving. Beethoven er full av store kjensler, og Grøvlen får kjenslene til å høyrest menneskelege ut. Intim Beethoven.

Det er heller ikkje slik at gamalt og slitt repertoar er gamalt og slitt for alle. For kjernen kan det kanskje vere slik, men Beethoven vil uansett vere ny og spennande for nye lyttarar, både unge og gamle. Så her er spørsmålet berre kven du vil nå ut til. Grøvlen klarer slik sett å treffe både kjernen og dei utanfor.

Ut på klubbar då, vel?

Det slo meg under Arena klassisk kor mykje av denne musikken eg helst ikkje vil høyre i ei svart boks som eit kulturhus.

Pianist og dirigent Reza Aghamir har vore opprørsk i den norske klassiske musikken sidan nittitalet med mannskoret Gli Scapoli. I fleirfoldige år har han også hatt operapub på Underwater pub i Oslo, fram til puben vart lagt ned for eit par år sidan. På Arena klassisk viste Aghamir, tenor Nils Georg Nilsen og mezzosopran Siv Misund utdrag frå si førestilling, «Operapub til scenen». I dei orda ligg det noko interessant. Kva får den klassiske musikken med seg frå den uformelle puben?

Eg vil høyre Runar Kjeldsberg på kafeen ved elva ein fredagskveld, gjerne med impro-gitarist Fredrik Rasten rett etterpå. Eg vil sjå og høyre Vulkan Quartet i den gamle fabrikkbygninga. Christian Grøvlen på Victoria. Current på ein brun pub. Mai Goto på Øya-festivalen. Det finnast så mange uprøvde kontekstar. Eg nemner ikkje Øya-festivalen tilfeldig. I fjor spelte jazztrommis Hans Hulbækmo og folkemusikkmultiinstrumentalist Anders Røine eit ganske så samtids folkeimpro-sett på ei av dei mindre scenene på festivalen. Det vitnar kanskje om opnare øyrer blant arrangørar og publikum enn det folk trur. Musikarar og arrangørar må tørre å blande. Paradoksalt nok kan ein lettare ta vare på tradisjonar ved å bryte med konvensjonane.

Å ja, vi treng framleis dei store konsertsalane, opera og katedralar. Ja, vi treng stille omgjevnader med perfekt akustikk som inviterer til intens, konsentrert lyting. Slik at ein høyrer Grøvlen sine kjensler i detaljane på Beethoven.

Men vi kan ikkje tvihalde på rammene. Vi må lede folk inn til musikken. Uansett.

Foreningen Ballade er eier og utgiver av redaksjonelt uavhengige ballade.no. Per i dag er NOPA, Norsk Komponistforening og Norsk musikkforleggerforening medlemmer i Foreningen Ballade.

Ut med den klassiske musikken

Er den klassiske musikken død, slik som jazzen og rocken har vore fleire gongar? Eller luktar den berre rart, den også? Foreininga Klassisk meiner ein bør opprette regionale senter for å auke det klassiske konsertlivet.

Debatt om konsekvensane for konsertarrangørar etter nedleggjinga av Rikskonsertane under Arena Klassisk. Fra venstre Anderz Døving, Ingrid Handeland, Rina Mariann Hansen, Hans Ole Rian, Morten Walderhaug, Jennie Vilhelmsson og Anne Aavatsmark., © Tommy Søreide Kjær

Av [Torkjell Hovland](#)

Sist helg gjekk Arena Klassisk av stabelen for andre gong. Første gong var i 2017, men frå og med i år blir dette ei årleg samling der musikarar, arrangørar, festivalar, produsentar, agentar og media møtast – eit bransjetreff for det klassiske feltet. Arena Klassisk blir arrangert i samarbeid med Klassisk, CREO, NTO og Norsk Komponistforening.

Fredag 10. mai husa Gamle Raadhus Scene i Oslo debatten “Etter nedleggelsen av Rikskonsertene – hva ble konsekvensene?”. Panelet bestod av Rina Mariann Hansen (byråd for kultur, idrett og frivillighet i Oslo, AP), Jennie Vilhelmsson (enhetsleder Kultur i Väst, Sverige), Hans Ole Rian (forbundsleiar i Creo), Ingrid Elisabeth Handeland (direktør i Norsk publikumsutvikling, NPU), Morten Walderhaug (leiar i Bærum Kulturhus) og Anne Aavatsmark (dagleg leiar for Ungdomssymfonikerne og bookingagent for Oslo Strykekvartett). Moderator var dagleg leiar i Klassisk, Anderz Døving.

Rikskonsertane si avdeling for offentlege konsertar vart lagt ned i 2012 etter 50 års drift, og all musikkproduksjon som gjekk føre seg i Rikskonsertane sine lokaler i Nydalen i Oslo vart avvikla. I 2016 vart Kulturtanken oppretta som eit resultat av eit politisk vedtak i 2015 om å gje Rikskonsertane eit nytt og utvida mandat som nasjonal eining for alle kunstuttrykka i Den kulturelle skolesekken.

Klassisk sin påstand er at ein etter nedleggjinga av Rikskonsertane i 2012 såg ein kraftig nedgang i konsertar med klassisk/samtidsmusikk landet rundt. Dei nøyaktige tala var det ein viss diskusjon rundt i panelet, uansett er det som fleire påpeika endå tidleg å talfeste dei konkrete konsekvensane av nedleggjinga. Det trengs ei grundig undersøking, og foreininga Klassisk er allereie er i gang med ei konsertregistrering i samarbeid med Norske Konsertarrangørar.

Men Hans Ole Rian kunne under debatten fortelje at musikarmedlemmane i Creo sine tilbakemeldingar er at det er færre oppdrag i dag.

– I mandatet (til Kulturtanken, journ.anm.) frå Kulturdepartementet står det at dei andre kunststartane skal vektast opp. Det står ikkje at musikk skal vektast ned, men når budsjettmidlane skal fordelast på same nivå, må fylgjeleg noko gi når noko anna får.

– Men at Rikskonsertane forsvann utan at det låg føre eit alternativ som skulle ivareta dei funksjonane Rikskonsertane hadde hatt, var, for å seie det snilt, dårleg politisk handverk.

Regionalt kompetansesenter for klassisk musikk

Foreninga Klassisk ser eit behov for eit slikt alternativ, og lanserte i februar i år tiltaket "Klassisk for alle". I dag har vi regionale kompetansesenter for rytmisk musikk, jazz, folkemusikk. Desse sentera fungerer som bindeledd mellom musikarar og arrangørar i regionane, bidreg med støtte og hjelp til medlemmane, og organiserer i somme tilfelle turnear.

Tilsvarande senter for det klassiske musikkfeltet finst ikkje.

Klassisk meiner ein bør opprette ein organisasjon som har mandat og midlar til å "sette opp turnéer for musikere og ensembler. Tilby arrangørar, kulturhus og egnede konsertlokaler konserter med klassisk og samtidsmusikk" (frå "Klassisk for alle").

– Det er litt av eit lappeteppe å skulle legge opp turnear, seier Anne Aavatsmark, leiar i

Ungdomssymfonikerne. Ho påpeikar også at fleire av dei musikarane ho har kontakt med, spesielt dei som er nyutdanna, ynskjer seg ein stad å henvende seg for råd og hjelp til å generere fleire spelejobbar, for eksempel. Slik dei regionale ressurscentera for jazz og folkemusikk fungerer i dag.

Men Ingrid Elisabeth Handeland frå Norsk publikumsutvikling åtvarar mot ei unødvendig byråkratisering, og påpeikar dessutan at:

– Om det er sysselsetting av musikarar vi er opptekne av, så er vi på feil spor.

Handeland poengterer at vi ikkje berre kan sende ting ut og forvente at publikum då kjem av seg sjølv. Vi må dessutan først gjere analyser av konsertar og publikum:

– Veit vi kor mange som var der? Kven som var der?

Som Rian tidlegare nemnde er ikkje Creo utelukkande opptekne av musikarane sine vilkår, men samfunnsoppdraget som ligg i å få ut musikken.

Men dette botnar kanskje i at publikumsbygging, samfunnsoppdraget i å få kunsten ut og sysselsetting av musikarar heng i hop?

Tilbake til Rikskonsertane?

No er ikkje alle med på å sørge over nedlegginga av Rikskonsertane. Vil vi tilbake til dei? Rikskonsertane produserte forholdsvis kostbare produksjonar til ein sterkt redusert pris. Ein gåvepakke for arrangørar, på eit vis.

Men leiar i Bærum Kulturhus, Morten Walderhaug, er i utgangspunktet svært kritisk til at institusjonar skal bestemme kva som skal programmerast av arrangørane, og valde å ikkje programmere produksjonane frå Rikskonsertane.

– Rett og slett fordi vi ikkje synst dei var gode nok. Paradokset var at dei leverte dyre produksjonar, opp mot 150/200 000 per arrangement, som ein arrangør kunne betale 15 000 kr for. Då var det så billeg at ein slapp å bry seg. Ein kunne berre takke ja, og så hadde ein sjekka av på den boksen. Men det var ikkje noko engasjement for å selje det, for å bygge opp interesse osv, og derfor døydde også Rikskonsertane, sa Walderhaug, før han la til:

– Eg vil mykje heller ha eit ærleg konsertliv, som byggjer på responsen ein klarer å utvikle i forhold til publikum – ein interaksjon mellom publikum og scene.

Etter å ha nærlest Rikskonsertane si rapport for 2012, påpeika Walderhaug at talet på offentlege, klassiske konsertar var rundt 22 i 2012.

– Eg kan garantere at kulturhus rundt om i landet leverer det ti-dobbelte klassiske produksjonar i dag, til ein brøkdel av kostnadane.

Men, som sagt, var det litt ulike syn på dette talet.

Bærum kulturhus er tross alt kanskje i ei særstilling i landet, påpeikar Rina Mariann Hansen.

– Eg trur at det bør fins pakkar ein kan tilby, som ein har råd til uavhengig av om ein har det publikumsgrunnlaget for å kunne programmere sjølv. Heile landet har ikkje det same publikumsgrunnlaget som Bærum.

Hansen er oppteken nettopp av publikumsutvikling, og av det å få "ting ut til fler".

– Det vi ser i alle kulturbruksundersøkingar gjort av SSB syner at det er ekstremt skeivt når det gjeld kven som brukar dei ulike kulturinstitusjonane i Noreg. Det er ekstremt skeivt når det gjeld kjønn, inntekt, og kvar ein bur i landet.

Men det interessante er at ei undersøking Norsk publikumsutvikling har gjort for Oslo kommune gir eit litt anna perspektiv.

– Denne undersøkinga på barns kulturbruk viste at interessa for, og ønsket om, å oppdage ulike kulturuttrykk er mye jamnare fordelt i befolkninga uavhengig av innvandringsbakgrunn, kjønn, inntekt, geografi. Så interessa gjenspeiler ikkje faktisk kulturbruk. Og det i ein by som Oslo, som i teorien har overflod av stader å besøkje.

– Det fortel at det offentlege må lage nokre strukturar som faktisk møter ynsket til enkeltmennesket med tilbod.

Før ho legg til at ho heller ikkje trur at Rikskonsertane var svaret.

Så kva er svaret?

Men kvar er det det stangar? Noreg har ei heil horv med musikarar på høgt nivå, med sterke musikalske prosjekt dei vil dele med eit større publikum. 200 meldte seg på Arena Klassisk sine 20 showcase-plassar. I tillegg finst det folk som vil på konsert landet over. Eller?

Handeland i Norsk publikumsutvikling presenterte nokre tal:

– Halvparten av Noregs befolkning vil på konsert, 25 % av dei vil på klassisk konsert, 3 % av dei vil på samtidsmusikkonsert. Dette er tal frå regionale undersøkingar vi gjer – desse tala var frå Vestfold. Det vil seie at det ikkje er så mykje publikum der ute, eigentleg. Det er ikkje gitt at ein ved å sende produksjonar ut der, så vil dei tala der blomstre.

Der Handeland tilsynelatande fortel dette for å vise at det er marginal interesse for denne musikken, ser moderator Døving det positive: – Er det verkeleg 25 % (av 50 %, i Vestfold) som kunne vere interessert i å sjekke ut meir klassisk musikk?

Så kva er det som vippar desse over frå å vere interessert i å sjekke ut, til å faktisk sjekke det ut?

Handeland trekk fram formatet.

– Ynskjer ein å bygge publikum for klassisk musikk må ein byrje i ein annan ende enn å telle konsertar. Vi må tørre å tenkje meir kreativ når det gjeld formatet, meiner Handeland. – Eg vil påstå at det finst mange fleire format å oppleve klassisk musikk i.

Kanskje er Lassen inne på noko i sin låtkronikk “Kulturrus (Aldri mer kulturhus)”? Og sjølv sagt finst det initiativ i det klassiske miljøet for å presentere musikken i nye format. Eit eksempel er konsertserien Klassisk på Victoria, operapub, for ikkje å snakke om dei ulike kammermusikkfestivalane rundt om i landet som tek med seg strykekvartettar og kor opp bratte fjellsider og inn i naust.

Men ligg det også eit pedagogisk oppdrag her? Rian trekk fram nedprioriteringa av estetiske fag i skulen. Den klassiske musikken treng ikkje berre vere ein del av skulen. Aavatsmark trekk fram eit samarbeid Ungdomssymfonikerne har hatt med gaming-miljøet og spel-messa “The Gathering” på Hamar, der dei ynskjer å løfte fram musikkbruken i desse spela. Fleire orkester har også hatt spelmusikk på repertoaret. Men det pedagogiske gjeld kanskje ikkje berre hjå barn? I desse algoritmetider er det freistande å spørje: Veit vi alltid kva folk vil ha? Veit dei det sjølv? Er det kanskje slik at folk vil ha det dei ikkje visste dei ville ha? I konsertserien Sofar Sounds er artistane hemmelege til konsertstart. Dei er utseld kvar gong.

Er vi, i disse tider med valfridom i høgsetet, underernært på at folk vel for oss?

Om folk ikkje blir eksponert for klassisk musikk, døyrr i allefall interessa. Jennie Wilhelmson fortalde om tettstedet Sala i Sverige:

– Det vart sagt om Sala at ingen der var interessert i klassisk musikk. Ok? Då sette vi opp ein kammermusikkonsert der – og 150 kom. Det er som 3-400 på ein kammermusikkonsert i Västerås.

Først og fremst vart denna journalisten sitjande igjen med ei rekkje spørsmål etter debatten, og då har Agenda Klassisk oppnådd det dei ville. Har vi lyst til å ende opp med ein infrastruktur som er endå meir sjangerdelt? Eit anna spørsmål er om denne sjangerdelinga kan stå i vegen for publikumsutviklinga. Mykje av problematikken det klassiske musikkfeltet har gjeld også for sjangrar som jazz og folkemusikk. Er det fleire strukturar som må brytast ned? Og kva strukturar trengs i staden? Køyr debatt!

Før ho måtte gå, sa Rina Mariann Hansen:

– Vi må finne nøkkelen – vi må sjå kva dei gjer, dei som får det til.

Det er i allefall ein stad å starte.

Foreningen Ballade er eier og utgiver av redaksjonelt uavhengige ballade.no. Per i dag er NOPA, Norsk Komponistforening og Norsk musikkforleggerforening medlemmer i Foreningen Ballade.

På Arena Klassisk kan klassiske musikere vise fram sine ensembler og prosjekter for mulige oppdragsgivere. Sanger Siv Misund vurderer å delta for andre gang.

Tekst Mona Askerød

mona@musikkultur.no

Publisert 04.03.2019 kl 10.44 Oppdatert 10.04.2019 kl 20.37

Når historiens andre Arena Klassisk-festival går av stabelen i mai, håper Anderz Døving å ha en stor bukkett med musikere og ensembler å vise fram for arrangørene i foreningen.

– Alle som ønsker seg spillejobber bør kjenne sin besøkelsestid på Arena Klassisk. Her har de mulighet til å treffe rundt 100 potensielle arbeidsgivere – som virkelig ønsker å se dem, sier han.

Fristen for å melde seg er 11. mars.

Bylarm for klassisk musikk

Døving er daglig leder i organisasjonen Klassisk, og forklarer at Arena Klassisk er et slags bylarm for klassisk musikk. I organisasjonen Klassisk er medlemmene klassiske institusjoner og arrangører i videste forstand. Foreningen fant ut at det trengtes en møteplass for klassiske musikere og arrangører, og for to år siden gikk tidenes første Arena Klassisk av stabelen. Fra og med i år er arrangementet årlig, og det skal inneholde debatter, faglige arrangement og konserter.

– I år blir det også tilbud om kurs og workshops, blant annet i regi av Creo. Vi skal arrangere Kontrapunkt med tre bransjelag. Og det blir sommerfest for alle deltakerne, sier Døving.

Daglig leder: Anderz Døving, organisasjonen Klassisk.
Pressebilde

Genuint behov for å se og høre

En veldig viktig del av arrangementet er showcasene. Døving forklarer at arrangørene som er medlemmer i Klassisk har et genuint ønske om, og behov for, å se nye prosjekter.

– Noen av våre medlemmer er store og klarer å følge med på bredden av bransjen. Men mange er også mindre, og ønsker seg en mulighet til å treffe nye musikere. De får stadig tilsendt materiale, men synes det er et tynt grunnlag for å vurdere om de skal hyre inn noen eller ikke. Showcasene er en mulighet til å se og høre mange på én gang.

Døving sier at showcasene bar frukter i 2017.

– Vi vet om 13 grupperinger som fikk ett eller flere tilbud om jobb etterpå. Og det er sikkert noen vi ikke vet om, sier han.

– Har du noen tips til dem som vil melde seg på?

– De som har noe på hjertet blir foretrukket. De som lager et program med en tanke bak.

Løfte blikket

Sanger Siv Misund deltok med showcase for et prosjekt på Arena Klassisk for to år siden, og sier hun synes hun fikk mye ut av det.

– Jeg kom faktisk nettopp hjem fra et oppdrag i Flekkefjord, som kom ut av Arena Klassisk, sier hun når vi snakker med henne på telefon sist uke.

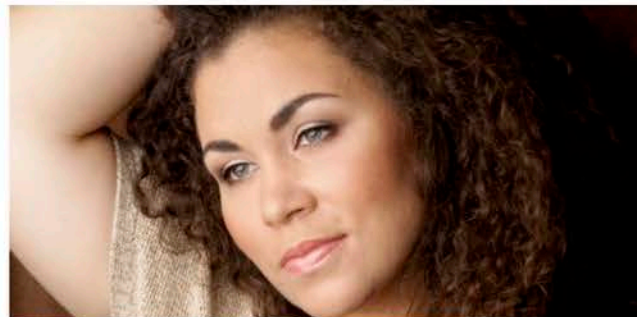
Hun sier hun vurderer å melde seg også denne gangen, med et litt annet prosjekt.

– Det var en fin måte for oss som musikere å bli kjent med arrangører på – å kunne forholde seg til et menneske i stedet for en epostadresse, sier Siv.

Hun sier at det klassiske miljøet er lite og stort samtidig, og at det kan være vanskelig å komme seg inn og møte nye arrangører og kjenne deres behov og hvilke muligheter som finnes.

– Jobber oppstår jo gjerne gjennom nettverk man har. For meg var dette en fin måte å utvide nettverket på – å løfte blikket og se hva som finnes, sier Siv.

God erfaring: Sanger Siv Misund
Pressefoto

Mange arrangører

Arena Klassisk er svaret på flere behov i det klassiske miljøet, sier Døving. Ett behov var å samles til felles møter og debatter, for å sette viktige tema i bransjen på dagsorden. Et annet behov var å få arrangert et landsmøte i foreningen.

– Det var vanskelig å samle medlemmene til et vanlig landsmøte. Men dette vil alle være med på, sier Døving.